STUK 563 (2014-2015) – Nr.1

VLAAMSE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE

DE RAAD

ZITTING 2014-2015 26 MAART 2015

BELEIDSNOTA 2014-2019
Cultuur – Jeugd – Sport

VERBINDEN

ingediend door de heer Pascal Smet,
collegelid bevoegd voor Cultuur, Jeugd, Sport en Stedelijk beleid

Inhoudsopgave

1. OMGEVING **3**

1.1 Maatschappelijke omgeving

1.2 Bestuurlijke omgeving

1.3 Organisatorische omgeving

2. RUIMTE VOOR VERBINDING, RUIMTES VERBINDEN **6**

2.1 De gemeenschapscentra

2.2 Jeugdinfrastructuur

2.3 Sportinfrastructuur

2.4 Culturele infrastructuur

3. VERENIGINGEN VERBINDEN **10**

3.1 Jeugdverenigingen

3.2 Sociaal-culturele verenigingen

3.3 Seniorenverenigingen

3.4 Sportverenigingen

3.5 Culturele diversiteit verbinden

4. KENNIS VERBINDT **13**

4.1 Bibliotheken van de toekomst

4.2 Het levend geheugen van de stad

5. DE STAD VERBINDEN DOOR TALENT **15**

6. N-F VERBINDEN **16**

7. PARTICIPATIE VERBINDT **18**

8. STRUCTUREN VERBINDEN **19**

9. BELEIDSDOMEINEN VERBINDEN **20**

9.1 Een integraal jeugdbeleid

9.2 Een integraal sportbeleid

9.3 Centra die gemeenschap maken

1. OMGEVING

1.1 Maatschappelijke omgeving

Brussel breidt in en loopt over, vergroent en vergrijst, wordt rijker én armer. En als de term "superdiversiteit" ergens van toepassing is, dan is het wel in Brussel. Omgevingsanalyses zijn er genoeg. Ik verwijs graag naar het rapport van de Gemengde Ambtelijke Task Force Brussel in de vorige legislatuur, die mee onder mijn impuls omgevingsanalyses maakte, algemene en per beleidsdomein. Een beleidsnota is bedoeld voor de legislaturen heeft de ambitie om een aantal strategische lijnen uit te zetten. In dit korte stukje wil ik aangeven hoe dat veranderde en veranderende Brussel met zijn contrasten en paradoxen een uitdaging vormt voor de beleidsdomeinen cultuur, jeugd en sport. Verder in de nota probeer ik een aantal strategische antwoorden te geven op die uitdagingen.

- De leefbaarheid van een stad hangt af van een slimme ruimtelijke ordening waar ook ruimte voor ontspanning, zelfontplooiing, creatie, sport een vanzelfsprekend onderdeel van zijn. Hoe meer de stad inbreidt, hoe groter ook de nood aan publieke, semipublieke en private ontmoetingsruimte. Die moet slim, polyvalent en duurzaam zijn.

- Er is een groeiende vraag naar een Nederlandstalig cultureel en vrijetijdsaanbod, aangepast aan de groeiende diversiteit van de schoolbevolking in het Nederlandstalig onderwijs. Die vraag is meervoudig. Gesteld door onderwijs heeft ze betrekking op het creëren van een informele leeromgeving die aansluit bij de school en bij de onderwijstaal. Gesteld door de kinderen en jongeren zelf, gaat ze uit van waar die kinderen en jongeren goesting in hebben en doorgaans ook aanleg voor hebben. Gesteld door ouders gaat die vaak uit naar een mix van beide.

- Alle soorten verenigingen steunen op gedeelde interesses. Mensen verenigen zich omdat ze dezelfde wortels hebben, dezelfde sport beoefenen, dezelfde passie delen, hetzelfde dialect spreken, dezelfde vreemde taal leren, dezelfde overtuiging delen … De diversiteit van de stad weerspiegelt zich in de diversiteit van het verenigingsleven zelf.

  Dat betekent niet dat verenigingen zelf divers zijn. Verenigingen rond gedeelde interesses sluiten per definitie diegene uit die die interesse niet delen. Dat zou geen probleem zijn als er niet tegelijkertijd Brusselaars zijn die, omdat ze sociaal-economisch of cultureel weinig of niet mobiel zijn, te weinig kansen krijgen om hun interesses te ontwikkelen of te delen.

- Er is een groeiende mobiliteit tussen het Franstalig en Nederlandstalig aanbod binnen de grenzen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Die mobiliteit gaat het verst bij sport en bij de (amateur)kunsten, maar is ook voelbaar in andere deelsectoren. Tegelijkertijd bestaat er, op vlak van sport, jeugd, cultuur, een aanbod dat noch een band heeft met de ene of andere institutionele gemeenschap. Cultuur-, jeugd- en sportbeleid dragen bij tot samenhorigheid tussen Brusselaars met een verschillend verleden maar met dezelfde toekomst. Dat veronderstelt op zijn minst een gemeenschappelijke sokkel met het beleid van andere overheden met dezelfde bevoegdheden en een gedeelde maatschappelijke ruimte met Brusselaars, verenigingen, diensten … en impliceert dus het zoeken naar een gemeenschappelijkheid en een samenwerking op het vlak van cultuur, jeugd en sport (CJS).

1.2 Bestuurlijke omgeving

- De opmaak van deze beleidsnota valt samen met de plannen van de Vlaamse Regering om de provincies verder af te slanken door hun taken te beperken en om de sectordecreten ten aanzien van de gemeenten af te schaffen en de middelen te integreren in het gemeentefonds. In het voorontwerp van decreet over de afschaffing van de sectordecreten worden de VGC en de faciliteitengemeenten buiten beschouwing gelaten. In het kader van deze beleidsnota gaat dat over de decreten lokaal cultuurbeleid, lokaal- en provinciaal sportbeleid, en lokaal jeugdbeleid. Ook het Stedenfonds heeft een impact op deze beleidsdomeinen, maar dat komt aan bod in een andere beleidsnota. Alle drie de decreten werden in 2013 nog aangepast in het kader van planlastvermindering.

  Wij herhalen in deze beleidsnota het standpunt van het College in het bestuursakkoord van de Vlaamse Gemeenschapscommissie. Dat komt erop neer dat de VGC voor deze decreten volgens dezelfde bestuurlijke principes als de gemeenten in Vlaanderen zal worden behandeld, maar vertaald naar de specificiteit van de VGC als sui generis bestuur. Dat uitgangspunt betekent dat de sectordecreten ook voor Brussel worden afgeschaft en met de decreten ook de sectorplannen, en de operationele voorwaarden waaraan de VGC vandaag moet voldoen.
  De voorafnames en trekkingsrechten voor de VGC (en in het kader van het lokaal cultuurbeleid voor de Brusselse gemeenten) worden toegevoegd aan de algemene dotatie of ingeschreven als aanvullende dotaties, in ruil voor een strategische beleidsplanning in samenspraak met de Vlaamse Gemeenschap.

- Van de huidige Vlaamse sectordecreten is het lokaal cultuurbeleid het enige waar de Brusselse gemeenten rechtstreeks kunnen instappen. De laatste vier gemeenten staan daarvoor klaar. De regie en coaching ervan gebeurt door de VGC. De Vlaamse Regering heeft beslist de sectordecreten af te schaffen en de middelen zonder oogmerk of voorwaarden te laten “vallen” in het gemeentefonds. Behalve voorlopig in Brussel. De VGC engageert zich om de bestaande relatie in het lokaal cultuurbeleid ten aanzien van de gemeentelijke bibliotheken en het gemeentelijk cultuurbeleid verder te zetten, met respect voor de autonomie van de gemeenten, en met een minimum aan planlast.

- Sinds de zesde staatshervorming krijgt het Brussels Hoofdstedelijk Gewest een beperkte bevoegdheid op het vlak van sport. Die bevoegdheid regelt een feitelijke situatie, waarbij het BHG investeert in gemeentelijke sportinfrastructuur. Het beheer van die dossiers zal verhuizen van de administratie van de Cocof naar de Gewestadministratie, die daarvoor een gewestelijke administratieve cel zal oprichten. Zoals in het verleden zal de sportdienst van de VGC worden betrokken bij de advisering van de dossiers.

- Er bestaat sinds de vorige legislatuur een cultureel akkoord tussen de Vlaamse en Franse Gemeenschap. In de bijdrage tot de visienota Kunsten van de Vlaamse minister van Cultuur wil dit College alvast ook een samenwerking met de Cocof op vlak van het kunstenbeleid. Het is mijn ambitie om die samenwerking ook op vlak van jeugd- en sportbeleid vorm te geven.

1.3 Organisatorische omgeving

Een goed beleid steunt, behalve op een duidelijke visie, op reële betrokkenheid en inspraak van diegene waarvoor dat beleid is bedoeld, op transparantie en samenhang, op sterke operationele partners en op een efficiënte administratie.

- De sectordecreten zijn vandaag nog van kracht. Volgens die sectordecreten moeten we tegen eind dit jaar een lokaal cultuurbeleidsplan, een lokaal jeugdbeleidsplan en een lokaal sportbeleidsplan opleveren. In het bestuursakkoord hebben we gekozen voor een geïntegreerd plan, als een opstap naar een meer strategische planning. Dat plan moet er zijn tegen eind dit jaar.
  Onze administratie is daarvoor een intensief traject gestart waarbij literatuur doorgenomen wordt, swot's worden gemaakt, focusgroepen worden opgericht, bevragingen worden georganiseerd … Het draaiboek voor die planning gaat als bijlage bij deze beleidsnota. Uiteraard willen we in deze oefening maximaal tegemoet komen aan de decretale voorwaarden van de afzonderlijke decreten.

- De organisatorische omgeving van de beleidsdomeinen cultuur, jeugd en sport is de afgelopen vijf à tien jaar erg veranderd, en is nog steeds in verandering:

  - De dienst gemeenschapscentra werd een entiteit die nagenoeg alle beheerstaken op vlak van infrastructuur, zakelijk beheer, klantenbeheer, informatisering, boekhouding, personeelsbeleid en –beheer uit handen nam van de plaatselijke vzw's. Het platform sociaal-cultureel werk werd in de entiteit geïntegreerd. De opdrachten van de centra zelf werden uitgebreid onder de noemer "plaatselijke motor van stedelijk beleid".

  - Muntpunt opende de deuren als een referentie op vlak van bibliotheekwerking en informatie, terwijl het streekgericht bibliotheekbeleid ingebed werd in de administratie van de VGC zelf.

  - Het seniorencentrum werd een ouderenplatform en schoof daarmee deels van de eerste naar de tweede lijn.

  - De jeugdsector kende twee grote "fusies": één van de WMKJ's en één van de jeugdhuizen

  - De vzw Buursport groeide uit van een opleidingspartner waar sport een middel was, tot een sportorganisatie op zich, met een aantal complementaire taken met de eigen sportdienst op het vlak van sportzonewerking en beheer van sportinfrastructuur.

  - Het OCB groeide uit tot hét kenniscentrum en dé operator op het vlak van flankerend onderwijsbeleid. Met zijn regierol op het vlak van Brede School en met de integratie van de speelpleindienst speelt het OCB een belangrijke rol in de organisatie van een informele leeromgeving via vrije tijd.

2. RUIMTE VOOR VERBINDING, RUIMTES VERBINDEN

Samen met de begroting 2016 wordt een nieuw investeringsplan opgemaakt. Hier zoomen we in op de uitdagingen én beperkingen voor CJS en voor de Gemeenschapscentra en maken we een aantal strategische keuzes. Tegelijkertijd werken we af wat dit jaar loopt of in gang wordt gezet.

2.1 De gemeenschapscentra

Twintig jaar geleden werden 33 gebouwen door de Vlaamse Gemeenschap overgedragen aan de VGC. Twintig jaar later zijn er gebouwen opgelapt, andere werden grondig gerenoveerd of kregen een nieuwbouw, sommige werden verkocht of kregen een andere bestemming, nog andere bleven stadskankers tot vandaag. De vraag én de nood zijn groter dan de middelen om aan die vraag en nood te beantwoorden. We moeten ons de vraag stellen, in tijden van budgettaire krimp, of de investeringen in gebouwen worden gevolgd door investeringen in mensen om die gebouwen te laten leven.

- We realiseren een duurzame renovatie van de grote zaal van De Kriekelaar, de functionele verbouwingen aan de Maalbeek, het nieuwe gemeenschapscentrum / bibliotheek / zorgcentrum in Neder-over-Heembeek, De Rinck.

- We pakken zo snel mogelijk de stadskankers aan, door af te (laten)breken wat afgebroken moet worden. We gaan, te beginnen met De Kriekelaar en de Vaartkapoen, ook zorgen dat we af en toe ook wat minder gebouwen en meer buitenruimte krijgen.

- We maken de keuze om, binnen de budgettaire mogelijkheden eerder een beperkt aantal grote renovaties te realiseren. Als het EFRO-dossier wordt aanvaard, is de VK één van die dossiers. We mikken op een architectuur die creativiteit paart aan polyvalentie en het gebouw verbindt met de publieke ruimte rondom.

- We voorzien een globaal budget dat tegemoet komt aan de behoeften voor veiligheid, comfort, energiezuinigheid en instandhouding van centra die geen grondige renovatie krijgen.

- We gaan, met de beroepskrachten, vrijwilligers en gebruikers en op basis van omgevingsanalyses creatief nadenken hoe we het rendement van de gebouwen kunnen verbeteren, of er geen mogelijkheden zijn tot co-housing (tijdelijk of permanent) van organisaties die de werking van het gemeenschapscentrum versterken. We denken dan aan sociale-economieprojecten voor catering, aan werk- en creatieplekken voor jonge kunstenaars en ondernemers, aan studeerruimtes, …

- Nieuwbouw en grote renovaties moeten energiezuinig, toegankelijk en duurzaam zijn. Het energieverbruik van de bestaande gebouwen wordt gemonitord en er worden verbetertrajecten uitgestippeld om dat energieverbruik te rationaliseren.

2.2 Jeugdinfrastructuur

Wie jonge kinderen heeft, weet dat die graag hun speelgoed uit de speelkamer halen en onder de tafel in de eetkamer komen spelen, in de buurt van de ouders. Worden ze ouder, trekken ze zich terug in hun kamer met een deurhanger "ouders niet toegelaten" tot ze de leeftijd hebben bereikt dat ze op kot willen. Kinderen en jongeren hebben recht op hun plaats in de gemeenschappelijke ruimte én op autonome ruimte voor zelfontplooiing en ontmoeting met leeftijdgenoten.

- We willen van bij de projectdefinitie aandacht voor kinderen bij renovatie- en nieuwbouwdossiers van gemeenschapscentra; het moeten plekken worden waar gezinnen met jonge kinderen zich goed voelen, niet alleen in die ruimten die voor hen zijn gemaakt, maar evengoed in de hoogte waarop toiletten en lavabo's hangen, in het speelhoekje in het café of de klimboom in de tuin, …

- De Vlaamse Gemeenschapscommissie werkt met respectievelijk D'Broej en JHob een traject uit voor optimalisatie en eenheid van beheer van de eigen gebouwen van de VGC. Voor bouw- of renovatiedossiers kunnen zij zich door externen laten begeleiden en een beroep doen op de ondersteuning van de administratie.

    a. JHob is zelf bouwheer van De Branding in Jette en krijgt, na oplevering van de nieuwbouw, de sleutels van de Alleman. Het is onze ambitie deze legislatuur één permanent jeugdhuis extra te realiseren in de Vijfhoek.

    b. De gebouwen waarin vandaag de WMKJ's Centrum West en VMJ huizen, zijn uitgeleefd en moeten grondig worden herdacht. Verkoop en nieuwbouw behoren tot de mogelijkheden.

- Samen met JHob en D'Broej onderzoeken we of voor het gebouwenbeheer een gemeenschappelijke "syndic" kan worden aangesteld en een "interventieteam" kan worden opgestart. Voor dat laatste spelen we leentjebuur bij Fix, het voormalig schoolinterventieteam.

- Aximax blijft in eigen beheer, en behoudt zijn open en experimenteel karakter.

- De ambitie uit het bestuursakkoord om een speeldomein te ontwikkelen, en een fuifzaal te realiseren (bij voorkeur ingebed in een urban youth centre) wordt verder uitgerold.

2.3 Sportinfrastructuur

Wie individueel wil sporten, komt in private, commerciële sportinfrastructuur in Brussel ruim aan zijn trekken. Schaarste is voor wie zoekt naar zwemwater of naar geschikte zalen voor ploegsporten. Dan kom je terecht in publieke infrastructuur, die eigendom is van stad of gemeenten, en beheerd wordt door gemeentelijke vzw's. Die infrastructuur spreekt geen taal of hanteert geen quota. Daar telt timing en nabijheid. De VGC is er een gebruiker tussen de gebruikers.

De geschiedenis en de bestuurlijke realiteit leren ons dat vanuit de VGC het realiseren van sportinfrastructuur die wél een taal spreekt op een uitzondering na verbonden is met onderwijs.
We focussen daarom op de exploitatie en invulling van de sportinfrastructuur die we in eigendom hebben of waarvan we het beheer opnemen na de schooluren. Daar komt dit jaar de sporthal van Kasterlinden bij.
We stemmen onze ambities en budgettaire inspanningen af op de opportuniteiten en budgetten binnen onderwijs en op een inhaalbeweging in functie van de Brusselnorm vanuit de Vlaamse overheid. Afhankelijk van die mogelijkheden willen we vooral inzetten op:

- We optimaliseren de sporthal in Koekelberg en van de sportzalen van de gemeenschapscentra Maalbeek en Ten Weyngaert.

- We onderzoeken in overleg met Onderwijs of de realisatie van één bijkomende omnisportzaal mogelijk is.

- Inspraak in het onderzoek van de Vlaamse Gemeenschap naar de mogelijkheid om in Brussel eigen BLOSO-infrastructuur te realiseren.

- We onderzoeken in overleg met de Vlaamse Gemeenschap naar de haalbaarheid van de bouw van instructiezwembaden, gekoppeld aan scholen

Daarnaast zijn we een partner voor de uitvoering en financiering van logistieke en materiële ingrepen die aanzetten tot sporten in de publieke ruimte: fit-o-meters, loopparcours…

2.4 Culturele infrastructuur

In 2009 werden we trotse eigenaar van een stedelijk jeugdtheater aan de Varkensmarkt. Als eigenaar engageren we ons voor de kosten voor de exploitatie, die niet gerealiseerd kunnen worden via eigen opbrengsten. Tegelijkertijd vragen we aan de Vlaamse overheid om de eigendom van het gebouw en de exploitatiekosten voor het gebouw over te nemen.
Een stad die aantrekkelijk is voor (jonge) kunstenaars, is dat ook voor (jonge) ondernemers. Er zijn in Brussel nogal wat kunstenaars, designers, architecten… die, om een Duits automerk te parafraseren: “Brüssel leben”. Of zij ook ***in*** Brussel kunnen *blijven*, zal afhangen van het vinden van geschikte en betaalbare werkplekken en van het uitbouwen van een minimaal sociaal en fiscaal billijke werkomgeving.

- In het komende investeringsplan willen we veel verbeelding en een beetje geld gebruiken om bijkomende artistieke werkruimte of repetitieruimte te creëren.

- Polyvalentie én duurzaamheid zijn rode draden in het investeringsbeleid van de VGC, zowel wat de eigen gemeenschapscentra betreft als voor de investeringssubsidies, ook in functie van plaatsen voor artistieke creatie.

- Een bijzondere infrastructurele nood die we vandaag niet alleen kunnen lenigen, is de nood aan archiefruimte, passief en actief. Zo barst bijvoorbeeld het AMVB uit zijn voegen. We zijn een actieve partner van de Vlaamse Gemeenschap in haar zoektocht naar oplossingen.

Geïntegreerde kunst is deel gaan uitmaken van elk plein dat wordt aangelegd of elke gemeenschapsinfrastructuur die we bouwen. Blinde muren worden scènes uit een strip. De VGC speelt hierin een bescheiden rol. Het project Vers Brussel bijvoorbeeld dat poëzie verbindt met beeldende kunst in de publieke ruimte, loopt na tien jaar ten einde. We willen die rol verder blijven spelen.

3 VERENIGINGEN VERBINDEN

Jeugdverenigingen, sportverenigingen, amateurkunsten, erfgoed-verenigingen, sociaal-culturele verenigingen, zelforganisaties, seniorenverenigingen, actiegroepen, belangen-verenigingen… De VGC erkent er ruim 800 alleen al in cultuur, jeugd en sport. Zij vertegenwoordigen een menselijk en een economisch kapitaal dat we moeten koesteren.

3.1 Jeugdverenigingen

- Jeugdverenigingen hebben nood aan reglementaire rust en duidelijkheid en aan financiële zekerheid op langere termijn, en aan meer beweging op het terrein, versterking en ondersteuning van jonge structuren, vormen van samenwerking die extra energie en zuurstof geven zonder extra geld te kosten. Aanpassingen aan de regelgeving zullen in het teken staan van duidelijkheid en eenvoud. We willen binnen convenanten op basis van overlegde strategische doelstellingen – wat verwachten we- voldoende ruimte te geven om het *hoe* zelf te bepalen.

3.2 Sociaal-culturele verenigingen

- Met de sociaal-culturele verenigingen maken we een denkoefening over een nieuw beleidskader voor het sociaal cultureel werk in een grootstad. Een participatief proces dat de uitdagingen van sociaal cultureel werk in een superdiverse grootstad in kaart brengt, resulteert in een nieuwe regelgeving/beleid voor sociaal cultureel werk. Het wordt een open traject, met een open uitkomst, die desgevallend vertaald kan worden in een nieuwe verordening en in een nieuwe definitie van sociaal-cultureel werk in een stedelijke omgeving. Op basis van deze nieuwe definitie zullen ook de convenanten en overeenkomsten (met Zinnema, Bral, Regenbooghuis, Goodplanet…) geëvalueerd en worden bijgestuurd.

3.3 Seniorenverenigingen

- De lokale en regionale seniorenverenigingen zitten mee in het traject van sociaal-cultureel werk. Op het niveau van het bestuur van veel sociaal-culturele verenigingen voor volwassenen is de grens met seniorenverenigingen erg dun geworden. Dat alleen al vraagt reflectie. Over de noodzaak aan leeftijdsschotten in het verenigingsleven. Over de plaats van eerste-generatie nieuwkomers in dat verenigingsleven. Over fysieke en structurele schotten tussen gemeenschapscentra en dienstencentra. Over de nood aan levenslang leren op latere leeftijd en over het waarderen en doorgeven van de expertise en ervaring van wie levenslang heeft geleerd aan wie levensbreed wil leren. Over de rol van grootouders (ook de eerste generatie nieuwkomers) in de (brede) school van hun kleinkinderen. Samen met het Ouderenplatform, de seniorenverenigingen en de Gemeenschapscentra, Muntpunt en het Brussels mediaplatform en in overleg met welzijn en onderwijs willen we drie concrete dingen op de rails zetten:
  - Het aanleggen van een actieve “ervaringsbank” om (jong) sociaal of artistiek ondernemerschap te ondersteunen;
  - Het integreren van de doelgroep senioren in het informatiebeleid en in de beeldvorming;
  - Het versterken van de kennis over en plaats van senioren uit de migratie (in de sectoren CJS).

3.4 Sportverenigingen

- Als je sommige vaders (en moeders) langs de zijlijn hoort roepen, zou je het niet meteen zeggen, maar sport brengt mensen bij elkaar. In sport is respect de taal van ontmoeting. Bij de sportverenigingen gaat de decretale aandacht de volgende jaren vooral uit naar de professionele ondersteuning van (doorgroei)clubs. Doorgroeiclubs in Brussel zijn zelden Nederlandstalig, soms tweetalig, vaak Franstalig. Het is de aansluiting bij de Vlaamse of Franstalige federatie die bepaalt of een club als Nederlandstalig of Franstalig wordt beschouwd.

    - Naast de obligate en evidente professionele ondersteuning van Nederlandstalige clubs zullen we inzetten op het oprichten van clubs zelf. Buurtsport doet dat al, uitgaande van de eigen netwerken en doelgroepen en met een focus op jeugd en op specifieke stedelijke sporten. De sportdienst richtte, met de opening van het zwembad van Ganshoren, zelf een nieuwe zwemclub op, met een megasucces. Met de beschikbaarheid van sportinfrastructuur in eigen beheer groeit ook de nood aan inzet van beroepskrachten voor de exploitatie ervan; tevens ontstaan er mogelijkheden om in eigen regie een structureel sportaanbod uit te bouwen. Vandaag is de invulling deels een receptieve, deels een eigen organisatie van lessenreeksen of sportkampen. Wij willen het "barcelonamodel" van omnisportclub vertalen naar de bescheiden schaal van de VGC. Eén Nederlandstalige polysportclub oprichten die begint met een bewegingsschool op vier en vertakt in een aantal sporttakken waarin kinderen kunnen doorgroeien. Het fijnmazige aanbod van initiaties op 54 plaatsen kan daar op inspelen, en waar mogelijk wordt samengewerkt met bestaande clubs of kunnen die daar op inhaken.

    - Een andere vorm van professionalisering van sportclubs in Brussel is die van de sociale component van die clubs. We hebben het dan over de relatie tussen club, school en ouders. Dat is natuurlijk niet wat BLOSO bedoelt, die heeft het over sporttechnische ondersteuning, of zakelijke. Alleen kunnen wij die ondersteuning niet geven aan clubs die bij een Franstalige federatie of vleugel zijn aangesloten, ook al zijn er bij die clubs redelijk wat kinderen aangesloten uit het Nederlandstalige onderwijs.

      Met de ervaringen van "Kort op de Bal", van het bekroonde project "sport en taal" van de eigen sportdienst en in overleg met het OCB en het Huis van het Nederlands, willen we één (?) pilootproject opstarten om de motivatie om te sporten te gebruiken als glijmiddel voor het verhogen van de leerkansen voor kinderen in het Nederlandstalig onderwijs.

    - De laatste vorm van professionalisering, niet alleen van clubs, maar ook van het andersgeorganiseerd sporten, is de databank met gekwalificeerde sportlesgevers. Die zal worden gekoppeld aan de databank van Vlabus, maar met behoud van een actieve regie door de eigen sportdienst bij het rekruteren van de lesgevers én bij de dienstverlening aan de "klanten".

3.5 Culturele verschillen verbinden

Verenigingen brengen mensen bij elkaar op basis van wat hen verbindt: gender, een hobby, de nestwarmte van traditie of net de prikken van iets nieuws, het spreken van de *eigen* taal of het

oefenen van een *nieuwe* taal, een gedeeld belang, soms tijdelijk. De mate waarin je deel uitmaakt van of deelneemt aan die Brusselse samenleving, vertaalt zich ook in het verenigingsleven. Verenigingen zijn een barometer voor insluiting of uitsluiting. Dat laatste leidt tot isolement en isolement leidt tot onwelzijn, waarvan de verschijningsvormen variëren van depressie tot vormen van radicalisering.

De discussie over culturele diversiteit gaat vaak over kopjes tellen op basis van familienamen en kijken of er in een vereniging genoeg kopjes uit etnisch-cultureel verschillende families zitten. Zelforganisaties worden dan aangepord om hun leden "door te verwijzen naar het reguliere aanbod" en verenigingen met een lange traditie ("traditioneel" of "klassiek" doet hen vaak onrecht aan) om gekleurde doelgroepen aan te boren. Dat zijn valse doelen.

- Interculturaliseren, als het zoeken naar nieuwe vormen van ontmoeting, zelfontplooiing en empowerment, blijft een rode draad in de beleidsdoelstellingen voor het verenigingsleven in de breedste zin van het woord;

- Het doel van diversiteit in het verenigingsleven is ervoor zorgen dat mensen sterk genoeg zijn en drempels laag genoeg om iedereen te laten meebouwen aan een samenleving. We willen verenigingen daarom niet beoordelen op de diversiteit van hun samenstelling of van hun leden, maar op de openheid van hun aanbod en op de mate waarin ze hun leden sterker maken op hun plaats in te nemen in die structuren die wél divers moeten zijn, omdat ze een spiegel moeten zijn van de samenleving;

- In de adviesraden, bij de vzw's gemeenschapscentra, Muntpunt en de VBM, en in die van alle organisaties waarmee we binnen CJS overeenkomsten en convenanten mee afsluiten willen we, in overleg, op termijn duidelijke **richtcijfers** op vlak van diversiteit durven afspreken.

3.6 De stad met de natuur verbinden

Het Neerhof slaagt er de laatste jaren in om traditie te combineren met innovatie, of zoals ze zelf zeggen: Bokrijk met het huis van de toekomst. Wij willen het Neerhof verder laten groeien in innovatie, door nieuwe technieken te introduceren, door creatieve buiten-vormingen voor jeugdbewegingen aan te bieden, door kwetsbare jongeren projecten aan te bieden op het kruispunt van ecologie, verbeelding en economie, door stadslandbouw te verkennen en zo niet alleen Brusselse klassen naar de boerderij te brengen, maar duurzame landbouw naar de kinderen van de stad te brengen.
Innovatie in het aanbod kan hand in hand gaan met innovatie in de doelgroep. Met Het Neerhof worden afspraken gemaakt over het aanbieden van zorgactiviteiten aan jongeren uit maatschappelijk kwetsbare groepen (bv. time-out, buitengewoon onderwijs, gezinszorg). De bedoeling is om maatwerk aan zorg te leveren, afgestemd op de behoeften van de zorgvrager, middels een permanent aanbod van eenvoudige agrarische activiteiten in de rustige, groene en gezonde omgeving van een boerderij.

4 KENNIS VERBINDT

4.1 Bibliotheken van de toekomst

Muntpunt is de trotse erfgenaam van de Hoofdstedelijke Openbare Bibliotheek. Het heeft zijn plaats veroverd als belevingscentrum, het moet nu zijn plaats heroveren als *Flagshipstore* van de Brusselse Nederlandstalige bibliotheken. De komende jaren werken Muntpunt en de gemeentelijke bibliotheken samen aan de "bibliotheek van de toekomst", een beetje naar het model van de "idea stores" in Londen en de UK, die tegelijkertijd kenniscentra en gemeenschapscentra zijn.
Het streekgericht bibliotheekbeleid bleef de afgelopen jaren ten onrechte wat onderbelicht ten opzichte van dat grote, noodzakelijke project aan het Muntplein. SBB werkte in die tijd aan het sluiten van het BruNO netwerk, aan de integratie van de gevangenisbibliotheek van Sint-Gillis in dat netwerk, aan kwaliteitsverbetering in de kinderopvang (boekbaby's), aan kwaliteitsverbetering in onderwijs, aan leeslijnen die meegroeien met onze kinderen, aan sm@rtbib, aan boekenbende, aan mediawijsheid…

- Bij het begin van deze legislatuur werden de budgettaire afspraken ten aanzien van Muntpunt uitgevoerd. Met de Vlaamse Gemeenschap en Muntpunt worden afspraken gemaakt over de consolidatie van deze afspraken;

- Muntpunt moet de volgende jaren een sterker engagement opnemen binnen het netwerk van plaatselijke bibliotheken en zijn positie (letterlijk en figuurlijk) ten dienste stellen van innovatie, van diversiteit, van spreiding … en moet een vitrine zijn van en voor de projecten van SBB;

- Dat Streekgericht bibliotheekbeleid krijgt een stedelijker naam en werkt in functie van het geïntegreerd beleidsplan samen met Muntpunt aan een visietekst "bibliotheek van de toekomst", een oefening in diversiteit in een stedelijke en superdiverse omgeving.

    - innovatie begint bij het vernieuwen en uitbreiden van de collecties. Daarbij ook een online-bibliotheek… ;

    - innovatie zit ook in het herdenken van de ruimtes tot belevingsruimtes, tot studieruimtes… ;

    - in die denkoefening zitten ook elementen van sociale innovatie. Bestaat de integraal toegankelijke bibliotheek ? Laten we een boekenbende los op rusthuizen?

4.2 Het levend geheugen van de stad

Het immaterieel erfgoed van Brussel is het opgraven, bewaren en ontsluiten van het geheugen van de mensen van deze stad. De erfgoedcel graaft ook de komende jaren verder, samen met het AMVB… Een grote uitdaging is – niet alleen in Brussel – de digitalisering van het erfgoed. Opvallende inhoudelijk evoluties van de laatste jaren, die we graag verder zetten, hebben net te maken met de verbindende kracht van erfgoedverhalen:

- het opzetten van projecten waaraan gewone Brusselaars kunnen participeren – zoals het project "Schatten";

- de toenemende samenwerking met lokale erfgoedgemeenschappen;

- oog voor de diversiteit van het Brussels erfgoed, onder andere via samenwerking met zelforganisaties, het onthaalbureau voor nieuwkomers…

Je kunt maar aan een gemeenschappelijke toekomst werken als je elkaars verleden kent.

5 DE STAD VERBINDEN DOOR TALENT

Cultuurbeleid is het vormen van een gemeenschap van ideeën, productie, innovatie, ontmoeting… Een stad met een dynamisch cultuurbeleid laat ruimte voor experiment, kijkt met een onbevangen blik, teert zelfs op wat chaos en serendipiteit. Een omgeving die nieuwsgierig én productief maakt, is ook stimulerend voor diegene die geen kunstenaar zijn: professionals, ondernemers, studenten, …

Een samenleving die wil innoveren, doet dat bij voorkeur via jongeren, die open staan voor verbeelding, toegang hebben tot nieuwe technologieën, groeiperspectieven hebben en de energie om zich aan te passen aan veranderingen en om die veranderingen zelf mee vorm te geven.

- De VGC kent sinds een zevental jaren nu een bescheiden aantal trajectsubsidies toe aan (jonge) Brusselse kunstenaars die hiermee een persoonlijke artistieke evolutie proberen door te maken. Een rugzakje zonder eindexamen. Het is een voorbeeld, naast andere projectsubsidies met een lage drempel, hoe de VGC zijn rol ziet: als opstap, als groeipad naar het verwerven van een plek in het Brusselse kunstenlandschap, en ooit misschien naar een erkenning door Vlaanderen. We verankeren dat beleid.

- Ook op het vlak van organisatievormen van kunstenaars innoveert Brussel. De VGC wil die nieuwe formats, die te maken hebben met het delen van ruimte, het delen van logistieke en administratieve lasten én het zoeken naar nieuwe vormen van inhoudelijke samenwerking tussen kunstenaars en creatieve ondernemers, mee ondersteunen.

- We richten nog dit jaar een bescheiden fonds op, waarop jongeren met ideeën en talent een beroep kunnen doen om die ideeën in de praktijk te brengen of die talenten te ontwikkelen. Steeds in de context van hoe we Brussel vooruit kunnen helpen. Het reglement, dat zoveel mogelijk ruimte moet geven, zal mee worden opgesteld door jongeren en de jury die de projecten moet beoordelen zal samengesteld zijn met jongeren. De kandidaten wonen, studeren of werken in Brussel en zijn… jong. Een P2P fonds. Als het project aanslaat, gaan we na of er verbindingen mogelijk zijn met initiatieven rond crowdfunding.

- De behoefte van veel Brusselse jongeren om talenten te ontwikkelen op het vlak van urban arts en urban sports, willen we plaats geven in een circuit van artistieke battles en bootcamps, samen met jeugdhuizen, cultuurhuizen, sportcentra… De stad als urban youth center.

6 N-F VERBINDEN

Als we niet radicaal inzetten op een beleid dat Brusselaars verbindt door een gemeenschappelijke toekomst te zoeken voor een bevolking met een heel divers verleden, dan wordt de superdiversiteit van deze stad een voedingsbodem voor segregatie en conflicten, in plaats van een laboratorium voor nieuwe vormen en nieuwe gedachten. Verbinden in een stad doe je door in een publieke ruimte die aanzet tot ontmoeting en sociale mix. Door uitwisselingen en samenwerking op het vlak van onderwijs. Door cultuur te delen en door een gedeelde cultuur. Door samen te lopen in het park. Door kinderrechten in Brussel een gemeenschappelijk gezicht te geven. Door een kunstenbeleid dat inspireert én verbindt, dat meertalig is in alle betekenissen van het woord, dat open is, zich niet opsluit in disciplines, dat uitbreekt uit cultuurtempels en binnendringt in scholen, in wijken, in zorgcentra… Hieronder schetsen we een aantal heel concrete mogelijkheden tot synergiën in CJS met de Cocof en de Franse Gemeenschap. Die mogelijkheden worden de komende maanden verkend. Het is mijn bedoeling om niet te vervallen in intentieverklaringen, maar een protocol af te sluiten met realiseerbare, tastbare en betaalbare producten of projecten.

- Het meest concrete niveau voor structurele samenwerking tussen F en N is het gemeentelijke niveau. Het lokaal cultuurbeleid sluit deze legislatuur de cirkel als de laatste twee gemeenten instappen. De overtuiging waarmee lokaal wordt samengewerkt tussen de partners van dat cultuurbeleid is niet overal even groot.
  We merken dat daar waar die samenwerking tussen Nederlandstalige partners het verst gaat, ook de samenwerking met de Franstalige culturele partners het sterkst staat.

- Nog op dat gemeentelijke niveau zijn we er in geslaagd om via projectmiddelen van de Vlaamse Gemeenschap een duw in de rug te geven voor de oprichting van een tweetalige jeugdraad in Sint-Jans-Molenbeek. We geven graag een verlengstuk aan het uitdragen van die expertise bij Brusselse gemeenten via Karuur. We willen er ook over waken dat die jeugdraden effectief tweetalig werken én dat er niet alleen geluisterd wordt naar, maar ook rekening gehouden wordt met kinderen en jongeren in het gemeentebeleid.

- De onderbouw van structurele samenwerking bij cultuur, jeugd of sport is op strategisch niveau dezelfde:

    - Gemeenschappelijk onderzoek en het delen van kennis;

    - Het opmaken en ontsluiten van kadasters van culturele, jeugd- en sport-infrastructuur;

    - Samenwerking tussen adviesorganen van beide en het oprichten van een overkoepelende tweetalige jeugdraad;

    - Het aanleggen van gemeenschappelijke databanken voor cultuurcommunicatie (in brede zin) en het putten van gemeenschappelijke meertalige communicatie-producten tot het uitbouwen van een gemeenschappelijke niet-commerciële ticketing, …

- De bestuursakkoorden van de Brusselse Regering en van het College van de VGC kijken uit naar een “culturele zomer van Brussel”, één bundeling van artistieke krachten met een programma waar cultuurliefhebbers het vliegtuig voor nemen. Het is dan ook een evidente opstap voor het bundelen van alle bestuurlijke krachten, als een onderdeel van een cultureel akkoord, waarbij Vlaanderen een partner wordt in die culturele zomer.

- De aanwezigheid van professionele, vaak internationaal gerenommeerde kunstenaars, artistieke gezelschappen en artistieke opleidingen, zowel van de Franse als Vlaamse Gemeenschap, biedt kansen tot uitwisseling met elkaar, tot kruisbestuiving tussen opleidingen en instellingen en tussen kunstenaars-in-wording en de stad. We kunnen aan BKO/RDA en Lasso de opdracht geven een cultuureducatief hoofdstuk te schrijven bij het cultuurplan Brussel.

- De amateurkunsten zijn, naast sport, de plek waar diversiteit en interculturalisering potentieel het grootst zijn. Dat zien we bij de voorrondes van de Kunstbende. Dat merken we in de werking van Zinnema. We kunnen samen met de Franstaligen een Brussels kunstbende, drietalig, organiseren waar jong talent, elk in hun artistieke taal, zich met elkaar meten. We kunnen in de plaats van een landjuweel een *stadsjuweel* organiseren, waarbij juryleden van beide taalgroepen elkaars amateurgezelschappen gaan screenen, punten geven en een gedeeld podium…

- Uitgaande van bestaande producten en partnerships, en in overleg met de Franse Gemeenschap(scommissie) willen we samen met de Vlaamse Gemeenschap werk maken van een geïntegreerde drietalige cultuurcommunicatie. Daartoe wordt in 2015 een traject uitgewerkt, met concrete beslissingen en een timing begin 2016.

7 PARTICIPATIE VERBINDT

Brussel heeft een rijk en divers aanbod, maar als het gaat om ***toegang*** tot dat aanbod, tot onderwijs en zorg, tot onderzoek en kunst, tot innovatie, loopt de feitelijke scheidslijn niet tussen de gemeenschappen, maar doorheen de organisaties, diensten en instellingen van beide. Een scheidslijn die wijst op armoede tout court, op een kansenkloof, en op culturele kansarmoede.

- De Paspartoe kwam in 2014 de cultuurwaardebon vervangen. De cultuurwaardebon was zoals een maaltijdcheque, een individueel betaalmiddel én een collectief betaalmiddel voor verenigingen, waarmee individuen en verenigingen naar culturele manifestaties en voorstellingen konden gaan. De Paspartoe is zoals een klantenkaart van een supermarkt: het is een persoonlijke kaart, waarmee je voordelen kunt verzamelen door deel te nemen aan een ruim vrijetijdsaanbod. De Paspartoe is geen elektronische variant van de cultuurwaardebon, maar een ander product. Een evaluatie zal moeten uitmaken na een jaar werking wat het potentieel van dat nieuwe product is, en wat verenigingen nodig hebben als stimuli voor culturele participatie.

- Lasso verbindt alle kunsteducatieve initiatieven in Brussel. Kleinere organisaties binnen het kunstendecreet hebben vaak een aanbod dat kinderen kan prikkelen, maar niet de middelen om daarrond een echte educatieve werking te ontplooien. In onze bijdrage aan de visienota kunsten suggereren we aan de Vlaamse minister van Cultuur om te onderzoeken of daar vormen van ondersteuning van samenwerking/clustering mogelijk zijn. Kunsteducatie moet de perceptie doorbreken dat kunst elitair en ascetisch is.

- We denken dat de kunsten ook een sociale hefboom kunnen zijn: voor interculturaliteit, voor het creëren van een positieve identiteit en een positief zelfbeeld, zelfs voor het bestrijden van armoede. De Vlaamse Gemeenschap kan hier, zeker ten aanzien van de grote steden, een bijzondere inspanning leveren. Brussel kan hier een inspiratie zijn. Via projecten als “kunstenaar in de klas” willen we kinderen en leraren confronteren met artistieke talen en creativiteit als instrument om problemen op te lossen en de wereld beter te begrijpen. Financiële instrumenten voor deelname aan het kunstaanbod (zoals een Paspartoe) hebben pas effect als mensen ook de codes van de kunst begrijpen.

- Een van de belangrijkste uitdagingen voor de gemeenschapscentra, in een omgeving die vraagt naar (professionele) diensten, en die professionaliseert, is de nieuwe plek van de vrijwilliger. Het feit dat er raden van bestuur en algemene vergaderingen zijn, mag geen alibi zijn voor het niet-voeren van een vrijwilligersbeleid. Beheren is een – *krimpend* – deel van waar een vrijwilligersbeleid van de gemeenschapscentra om moet draaien. Het potentieel groeiende deel is dat van het engagement, een engagement dat wat aan het vergrijzen is in de meeste bij de gemeenschapscentra aangesloten verenigingen, maar dat nieuwe, kleurrijke gedaanten kent in andere vormen van maatschappelijk engagement, van stadsactivisme, informele leer- en ontmoetingsplekken. Die we vandaag al te veel missen. Een aantal gemeenschapscentra zijn al gestart met andere vormen van inspraak, met fora, rondetafels… om gebruikers en potentiële gebruikers bij de werking van de centra te betrekken. Ik denk dat we daar nog intensiever werk van moeten maken. Van het bevragen van wie we niet bereiken, van het polsen naar verwachtingen. Maar ook van een heel persoonlijk onthaalbeleid, waar een handdruk en een telefoonnummer belangrijker zijn dan een boekje in de brievenbus…

8 STRUCTUREN VERBINDEN

Om deze strategische doelen te halen in een legislatuur waarin de middelen schaars zijn, willen we die zo goed mogelijk inzetten. We stellen daarom een aantal structurele wijzigingen in het vooruitzicht. Hoe ver we daarin gaan en binnen welke timing willen we in overleg met de administratie en de betrokken partners en sector bepalen, en opnemen in het strategisch meerjarenplan eind dit jaar.

- We onderzoeken de inkanteling in de sportdienst van alle functies die te maken hebben met het buitenschools beheer van sportinfrastructuur, met het oprichten en ondersteunen van sportclubs en met het organiseren en ondersteunen van het zogenaamd "andersgeorganiseerd" sportaanbod.

- We willen de bibliotheekopdrachten en netwerkfuncties van Muntpunt versterken door het operationele luik van SBB op termijn onder te brengen in het EVA. Tegelijkertijd verhogen we zo de zichtbaarheid van de kwaliteitsvolle werking en acties van het SBB. We behouden een beperkte beleidscel binnen de entiteit Gemeenschapscentra in functie van de synergiën van het lokaal cultuurbeleid.

- Ook cultuurcommunicatie, inclusief de vrijetijdspas en de toekomstige ontwikkelingen op het vlak van ticketing worden *operationeel* toevertrouwd aan Muntpunt. Muntpunt en de entiteit Gemeenschapscentra werken samen een traject uit voor de uitbouw van de informatie- en baliefuncties van de 22 Gemeenschapscentra.

9 BELEIDSDOMEINEN VERBINDEN

Geen enkel beleidsdomein werkt op een eiland. Jeugd- en sportverenigingen zijn een basispartner in elke brede school. In enkele gevallen zijn ze er zelfs de trekker van. Kunsteducatie is een evidente brug tussen cultuur en onderwijs. En sport zit in zowat elk beleidsdomein met een deelwerking. Hieronder belichten wij de samenwerking met de andere beleidsdomeinen door de bril van respectievelijk jeugd, sport en gemeenschapscentra, in de overtuiging dat integraal een tweerichtingsverkeer is.

9.1 Een integraal jeugdbeleid

Het decreet lokaal jeugdbeleid legt ons op om, vertrekkend van het jeugdwerk, over het muurtje te kijken van andere beleidsdomeinen: naar jeugdsport, naar jeugdwelzijn, jeugdzorg, onderwijs. Dat werkt natuurlijk in twee richtingen, want door de bril van brede school kijkt ook onderwijs naar jeugdwerk, welzijn etc. Die brillen kunnen verschillen. Dat is niet erg, zolang ze het zicht niet vertroebelen. Basis voor elk integraal jeugdbeleid zijn de kinderrechten.
Zo kun je de brede school ook zien als een vorm van integraal jeugdbeleid, vertrekkend vanuit de zorg voor de leerprestaties van kinderen. Of de integrale jeugdhulp, die vertrekt vanuit de gedachte om onwelzijn van kinderen te voorkomen of te bestrijden.

We willen deze integrale jeugdbeleidsgedachte vooral invullen door, vertrekkend van de rechten van het kind:

- Een actieve partner te zijn in het uitbouwen van een netwerk van informeel leren (brede school);

- De jeugdraad actief te betrekken bij nieuwe regelgeving ten aanzien van kinderen en jongeren;

- Inclusief te denken door waar mogelijk jeugdwerkinitiatieven open te stellen voor kinderen en jongeren met bijzondere noden op het vlak van zorg;

- Integraal betekent wel dat die aandacht of inspraak ook slaat op hoe ze wonen, hoe ze zich verplaatsen, voor welke feiten ze GAS-boetes riskeren. En dus dat ook in het Gewest een erkenning komt van het recht van kinderen en jongeren om een mening te geven, en de plicht om met die mening rekening te houden. Via een overkoepelende jeugdraad bijvoorbeeld;

- Minderjarigen hebben geen eigen aanspreekpunt in Brussel, geen eigen belangenbehartiger op vlak van het naleven van de rechten van het kind. Met mijn Franstalige collega en in samenspraak met de kinderrechtencommissaris en de *Délégué général aux droits de l'enfant* gaan we na of een gedeelde front office in Brussel mogelijk is.

9.2 Een integraal sportbeleid

Naast de ondersteuning van sportclubs staat de sportdienst in voor het organiseren of subsidiëren van een waaier van sportlessenreeksen, initiaties, kampen … onder de lelijke noemer “andersgeorganiseerd sportaanbod”: schoolsport, sport voor personen met een handicap (G-sport), seniorensport en een aantal sportpromotionele evenementen.

Sport vertakt zich zo, met de sportclub als hoofdstroom en met het Nederlands als onderstroom, naar zowat alle andere beleidsdomeinen: gezondheid, welzijn, onderwijs, zorg. Dat complementair aanbod is nodig en we willen dat ook in stand houden. We moeten echter rekening houden met een status quo van de middelen en met bijkomende vragen naar naschools beheer van sportinfrastructuur en met een verschuiving naar sportclubs. We zullen met andere woorden rationeel of creatief moeten omspringen met de middelen. Het doel ervan moet evenwel die van regelmatige, gestructureerde en kwaliteitsvolle sportbeoefening zijn, als glijmiddel naar clubs of als recurrente andersgeorganiseerde activiteit.
In functie van de opmaak van het geïntegreerd plan CJS zullen we met onderwijs en welzijn het huidige beleid screenen en verbetervoorstellen doen.

9.3 Centra die gemeenschap maken

In het bestuursakkoord werden de Gemeenschapscentra bewust niet onder cultuur gevat, maar kregen ze een plek *à part entière,* onder het stedelijk beleid. Dat is een logisch gevolg van de Nota voor het College "Gemeenschapscentra als stedelijke motor van een lokaal beleid" (Juli 2007).

Zakelijk
Er is zakelijk al een hele weg afgelegd op het vlak van personeelsbeleid, concessies, boekhouding, registratie- en planningssoftware …. De vernieuwing is op dit terrein het verst geëvolueerd. Voor de nieuwe raden van bestuur betekent dit dat ze terecht komen in een omgeving die een stuk professioneler is dan 6 jaar geleden, en die ruimte geven aan vrijwilligers voor inhoudelijke vernieuwing, vinger aan de lokale pols houden en tegelijkertijd deel uitmaken van één groot stadsverhaal.

- de hard- én software van de gemeenschapscentra wordt vervangen zodat iedereen op hetzelfde systeem werkt en met elkaar op een veilige en toch open manier in verbinding staat… ;

- concessies blijven, met uitzondering van De Markten, en De Zeyp enigszins, commercieel problematisch. We onderzoeken alternatieven, in de eerste plaats een uitbreiding van sociale economie als exploitatiemodel, waarbij we opleiding combineren met dienstverlening aan mensen en verenigingen en met een oog voor gediversifieerde tarieven;

- de belangrijkste zakelijke uitdaging de komende maanden is werk te maken van een coherent prijzenbeleid voor individuele gebruikers en verenigingen.

Inhoudelijk
Een gemeenschapscentrum moet verbinden: verbinden door cultuur, vraag met aanbod verbinden, de omgeving met het centrum verbinden, verbinding zijn tussen onderwijs, vrijetijd en welzijn. Een verbinding tussen lokale gemeenschappen onderling en tussen die lokale gemeenschappen en de stadsgemeenschap die we met de 22 centra vormen.
De belangrijkste inhoudelijke uitdagingen blijven:

1. De gemeenschapscentra blijven "trefcentra" van, klankbord van en toeverlaat voor het (Nederlandstalig) verenigingsleven. Het centrum moet dan ook een spiegel zijn van het veranderende verenigingsleven rondom.

2. Ze zijn lokale motor van een stedelijk beleid. Niet dé enige motor, maar een motor, een die draait op het Nederlands als verbindend element, niet als uitsluitend element.

Als we van Muntpunt een meertalig informatiecentrum willen maken, moeten we ook met een aantal Gemeenschapscentra de ambitie durven hebben om op zijn minst een meertalig onthaal- en informatiebeleid te voeren.

3. De centra werken bottom-up, maar niet alleen: ze vertrekken van een omgevingsanalyse (dus van terreinkennis) en van een vraaggestuurde aanpak (dus van inspraak van buitenaf). Maar de centra zijn ook delen van een groter geheel, van een stadsverhaal dat groter is dan de paragraaf of het hoofdstukje dat elk van de centra in alle autonomie kan schrijven. De centra werken dus niet alleen bottom-up, maar ook horizontaal, of breed als je dat wilt, door expertise met elkaar te delen, van elkaar te leren, met elkaar samen te werken (scholenprogrammatie bv.) én ook wel eens top-down, door in te spelen op maatschappelijke én bestuurlijke prioriteiten van de VGC.

4. Ze zoeken naar antwoorden op noden, in de eigen infrastructuur als dat kan, daarbuiten als dat moet. Het werkterrein van een gemeenschapscentrum is dus niet het gebouw alleen, maar ook de omgeving van dat gebouw. Die omgeving zien we zowel fysiek als relationeel (netwerking).

5. Elk centrum heeft, net omwille van de beperkingen of mogelijkheden van het gebouw of van de beperkingen en mogelijkheden van de omgeving en het Nederlandstalig netwerk, een eigen gezicht gekregen, of is ernaar op zoek.

Met andere woorden: gemeenschapscentra zijn plekken van ontmoeting van mensen, ontmoeting van verenigingen, van ideeën, ontmoeting van verschillende vormen van engagement. En het zijn netwerken van mensen buiten die fysieke plek.
Het beleid van de gemeenschapscentra is er een van dialoog, van ontmoeting van beroepskrachten, beheerders, vrijwilligers, gebruikers én niet-gebruikers. Het is deze dialoog die we eigenlijk als leidraad nemen voor het schrijven van een geïntegreerd beleidsplan CJS.

SLOT

Ooit was er een aflevering van “Fans of Flanders”, waarin we een kijk kregen van drie Mexicaanse jongeren op onze gewoontes. Zij kwamen uit een cultuur waar delen de norm is, waar structuur eerder berust op toeval dan op planning en waar mensen vooral *blij* waren als iemand onverwacht op bezoek kwam of als buren zonder verwittigen een feestje gaven. Zij hadden hier geleerd dat dat niet hoorde, dat ontmoeting hier beter gepland en afgesproken werd, georganiseerd. Structuur, planning, duidelijke afspraken, timemanagement… zijn economisch rendabeler. Oud worden zagen ze zich hier niet doen, daar was Mexico en bij uitbreiding Zuid-Amerika geschikter voor. Wij willen vooral ruimte geven aan ontmoeting, aan verbeelding, aan nieuwe vormen, aan diversiteit, om zoveel mogelijk Brusselaars, hier geboren, hier op passage, of hier terechtgekomen, zin te geven om hier te blijven en hier wél oud te worden. Wij willen een warmer Brussel, dat Brusselaars verbindt.